

УДК 81'243:004

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Кобринець О.С., Черниш Л.М.

ХНЕУ ім. С.Кузнеця, кафедра педагогіки, іноземної філології та перекладу, Харків, Україна

ХНЕУ ім. С.Кузнеця, кафедра педагогіки, іноземної філології та перекладу, Харків, Україна

Ключові слова — іноземна мова професійного спрямування, інтерактивна дошка, іншомовна комунікативна компетентність, мультимедіа.

На сьогоднішній день конкурентоспроможність сучасних фахівців, а саме менеджерів у сфері туризму, на міжнародній арені значною мірою залежить від їхнього рівня володіння іноземними мовами. Вільне володіння іноземними мовами є необхідною вимогою та безперечною запорукою успіху вдалої професійної інтеграції на потенційному ринку працевлаштування.

У зв'язку з цим зростають вимоги до рівня особистості викладача, його професійних навичок та компетенцій, рівня відкритості до інших культур, опанування новими методиками та використання інформаційно-комунікативних технологій під час викладання іноземних мов на уроці. Викладач повинен йти в ногу із сучасними новітніми технологіями, щоб підготувати спеціалістів високого класу.

Сфера послуг, в якій у майбутньому будуть працювати менеджери туризму передбачає не тільки бездоганне володіння іноземною мовою, але й знання культури, релігії, особливостей ділового та повсякденного етикету, ділової кореспонденції, традицій та звичаїв носіїв цієї мови. Тому до цього ж слід враховувати націленість викладача на формування соціолінгвістичних та

міжкультурних компетенцій у процесі викладання іноземних мов. Виходячи з перелічених вимог, стає зрозуміло, що педагогічний процес повинен стати більш оптимізованим, динамічним, різноплановим, тобто ще більш ефективним.

Новітні технології викладання іноземних мов складаються з мультимедійних засобів навчання та мультимедійних технологій навчання.

В загальноприйнятому сенсі термін "мультимедіа" — це спеціальна інтерактивна технологія, яка за допомогою технічних і програмних засобів забезпечує роботу з комп'ютерною графікою, текстом, мовленнєвим супроводом, високоякісним звуком, статичними зображеннями й відео. Безперечними перевагами мультимедіа є гармонійне інтегрування різних видів інформації та інтерактивність, яка надає змогу користувачеві отримати зворотний зв'язок [3].

Інформаційно-комунікативні технології надають можливість швидкого доступу до інформації усім учасникам навчального процесу. Використання комп'ютера та цифрових ресурсів у процесі вивчення іноземної мови є одним із найголовніших напрямів роботи методичного об'єднання викладачів іноземної мови.

Комп'ютеризація навчального процесу спонукає до перегляду традиційних форм і методів викладання іноземної мови, виникнення таких нових форм проведення уроків, як наприклад, "метод проектів" [4].

Слід пам'ятати, що викладання іноземної мови для немовних спеціальностей має певні особливості. У цьому випадку ми готуємо не викладача іноземної мови і не просто студента, який цікавиться мовою поміж усього іншого для власного самовдосконалення, а спеціаліста, для якого іноземна мова – це один із інструментів у його подальшій кар'єрі в туристичній або економічній галузі. Розглянемо, як саме працює метод проектів серед майбутніх менеджерів туризму на уроках іноземної мови. Студенти можуть створювати презентації щодо популярних туристичних напрямів, презентувати країни або окремі міста, які викликають інтерес для подорожей, їхні видатні місця та історичні пам'ятки, порівнювати декілька країн або міст щодо їхнього туристичного потенціалу та прибутків, розповідати про видатних громадян і діячів мистецтва і культури, виокремлювати певні особливості менталітету мешканців країни. І робити все це обов'язково іноземною мовою.

Дуже цікавою темою, яка може зайняти декілька занять є тема обговорення стереотипів. Студенти готують презентації щодо власного сприйняття мешканців певної країни та їхньої поведінки. Це стає ідеальним варіантом відпрацювання міжкультурних зв'язків, особливо якщо у викладача є можливість долучити до уроку носія цієї мови та культури, який би зміг підтвердити чи спростувати ті чи інші стереотипи та твердження. Дискусії, які виникають під час таких уроків, проходять невимушено, вільно, жваво та цікаво. Вони дозволяють відійти від моделювання "штучних" ситуацій, які часто утворюються під час складання діалогу за даним сценарієм. Хочеться зазначити, що окремі слайди презентації можуть бути використані як роздавальний матеріал і втілити задачу індивідуального підходу у навчанні.

Презентації складають і учні, і викладач. Власним прикладом викладач заохочує студентів до подібної роботи, демонструє правильну структуру та

оформлення презентації, дає творче натхнення, стимулює обмін інформацією та спільне вдосконалення. А будь-який творчий процес – це самопізнання, пошук власних сторін самого себе та вихід на нові горизонти.

Метод проектів можна реалізувати через підготовку у програмі PowerPoint, якщо у класі є проектор і ноутбук, або у програмах Elite Panaboard або Smart NoteBook, якщо викладач має у лінгвістичному кабінеті інтерактивну дошку.

Спираючись на власний досвід, можемо стверджувати, що однією з найбільш ефективних інформаційно-комунікативних технологій під час викладання іноземних мов є саме інтерактивна дошка. Це прилад, який об'єднує сенсорний екран, проектор та комп'ютер. Саме вона дозволяє оптимізувати процес викладання, зробити його цікавішим, більш змістовним, насиченим інформацією з різних джерел, динамічним та жвавим.

Уперше інтерактивну дошку було продемонстровано у 1991 році. Дошки бувають двох класів залежно від розташування проектора: з фронтальною або зворотньою проекцією. Базовий набір функцій в них однаковий: копіювання / вирізання, приховування / виділення, «захоплення» зображення, створення таблиць та різних геометричних форм, записування, збереження інформації, створення зв'язків між сторінками презентації тощо. У процесі роботи з інтерактивною дошкою ми використовуємо програму Elite Panaboard або Smart NoteBook 10. Обидві зручні та досить легкі у використанні. Вибір тієї чи іншої програми залежить від моделі інтерактивної дошки.

Інтерактивна дошка, як і будь-який мультимедійний засіб, дозволяє оптимізувати процес викладання і має безліч переваг (наочність, динамічність тощо), але її невід'ємною перевагою є безпосередня інтерактивність між викладачем і учнями за допомогою сенсорного екрану, а також можливість

створювання творчих та інтерактивних завдань за допомогою спеціальних утилітів (інструментів, що вбудовані в програму дошки). Так вчитель або учень у процесі реалізації методу проекту може створювати власні інтерактивні вправи, квізи, будувати графіки та схеми. Ще однією перевагою інтерактивної дошки є можливість робити нотатки поверх будь-якого зображення (статичного або рухомого) з їх подальшим збереженням. Така опція дозволяє не тільки зберігати, але й аналізувати та порівнювати отримані результати впродовж декількох уроків в одній групі або з різними групами, курсами, тощо. Таким чином викладач може дослідити динаміку та ступінь засвоєння і відпрацювання матеріалу в окремій групі або декількох групах, курсах.

Отже, сучасні інформаційно-комунікативні технології, а саме інтерактивна дошка, надають викладачеві широкі можливості під час викладання іноземних мов для майбутніх менеджерів туризму. Урок стає більш динамічним, ефективним та відповідає сучасним вимогам. Різноманітні інструменти дошки дозволяють вчителю творчо підійти до розробки кожного заняття. Метод проектів наочно демонструє творчі і аналітичні здібності як студента, так і викладача, і постає ефективним засобом візуалізації навчального матеріалу, надає можливість для стимулювання професійного зростання педагогів, спонукає їх на пошук нових підходів до викладання.

Список використаної літератури

1. Кобринець О.С. Технології роботи з інтерактивною дошкою на уроках іноземної мови в процесі міжкультурної комунікації студентів / О.С.Кобринець // Актуальні питання освіти і науки : зб.наук. ст., матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., 10-11 листоп. 2016 р. / Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Х. : ХОГОКЗ, 2016. – С.161 – 167.
2. Кобринець О.С. Les avantages de l'utilisation du TBI au cours de l'enseignement du FLE / О.С.Кобринець // Викладання європейських мов та євроінтеграція: матеріали міжвузівської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2017. – С.32–33.
3. Лутковська С.М. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі. / С.М.Лутковська // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2011. – С. 190–194.
4. Чумак В.В. Інформаційно-комунікаційні технології в навчанні англійської мови. / В.В.Чумак. [Електронний ресурс].– Режим доступу : https://ru.osvita.ua/school/lessons_summary/edu_techology/47521/

Автори

Кобринець Ольга Станіславівна, к.ф.н., доцент кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу, ХНЕУ ім. С.Кузнеця, olgakobrynets@yahoo.fr
Черниш Людмила Миколаївна, старший викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу, ХНЕУ ім. С.Кузнеця, clada@ukr.net

Тези доповіді надійшли 30 січня 2019 року.
Опубліковано в авторській редакції.